

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Accountantsrapport 2014 — Openbaar Ministerie

Aan het college van Procureurs-Generaal
t.a.v. dhr. Mr. A.H. van Wijk

Datum: 9 maart 2015
Kenmerk: ADR/2015/227

Colofon

9 maart 2015

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
2	Samenvatting	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Samenvatting	5
3	Controleverklaring	7
4	Opdracht, object van controle en toleranties	9
4.1	Opdracht	9
4.2	Object van onderzoek	9
4.3	IT-aspecten	9
4.4	Toleranties	9
5	Bevindingen eindejaarswerkzaamheden 2014	10
5.1	Inleiding	10
5.2	Algemeen	10
5.3	Uitgaven ten laste van de begroting	11
5.4	Ontvangsten ten gunste van de begroting	14
5.5	Liquide middelen	15
5.6	Rekening-courant met concern	15
5.7	Uitgaven buiten begrotingsverband	15
5.8	Ontvangsten buiten begrotingsverband	16
5.9	Extracomptabele vorderingen	19
5.10	Voorschotten	20
5.11	Stand openstaande verplichtingen	20
5.12	Naleving aanbestedingsregelgeving	20
5.13	Evaluatie fouten en onzekerheden	21
5.14	Overzicht fouten en onzekerheden getrouwheid saldibalans	22
5.15	Overzicht fouten en onzekerheden getrouwheid verantwoordingsstaat	23
5.16	Overzicht fouten en onzekerheden getrouwheid aangegane verplichtingen	23
5.17	Overzicht fouten en onzekerheden Rechtmatigheid	24
5.18	Onderzoek naar de totstandkoming van de managementparagraaf	24
5.19	Verslaggevingsvoorschriften	24
5.20	Overige OM gerelateerde onderwerpen	25
6	Overige Zaken	26
6.1	Inleiding	26
6.2	Voorkomen van fraude	26
6.3	Onafhankelijkheid	26
7	Ondertekening	28

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Hierbij bieden wij u ons accountantsrapport aan met betrekking tot de controle van de financiële verantwoording van het Openbaar Ministerie (OM) over het jaar 2014. De Auditdienst Rijk (ADR) heeft op 25 november 2014 door middel van een managementletter verslag gedaan over de tussentijdse bevindingen op het gebied van het financieel en materieel beheer binnen het OM.

In overeenstemming met de aan ons verstrekte opdracht hebben wij de financiële verantwoording 2014 van het OM gecontroleerd. De controle heeft tot doel om een onafhankelijk oordeel af te geven over de financiële verantwoording. De financiële verantwoording 2014 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College van Procureurs-Generaal van het OM. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring bij deze financiële verantwoording te verstrekken.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met de Comptabiliteitswet 2001 en de daaruit voortvloeiende wet- en regelgeving. Ons oordeel over de financiële verantwoording van het OM over het jaar 2014 wordt weergegeven in de controleverklaring die in dit accountantsrapport is opgenomen. Naar ons oordeel geeft de financiële verantwoording 2014 van het OM een getrouw beeld van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering van het OM over 2014 in overeenstemming met de Comptabiliteitswet 2001 en de daaruit voortvloeiende regelgeving.

Dit accountantsrapport bevat tevens de belangrijkste bevindingen op het gebied van het financieel- en materieel beheer binnen het OM. Waar mogelijk geven wij ook aanbevelingen om het financieel en materieel beheer in de toekomst verder te verbeteren.

De bevindingen in deze rapportage zijn op 6 februari 2015 in een plenaire sessie afgestemd met de medewerkers van DVOM en AGOM. Een aangepaste (concept) rapportage is op 10 februari 2015 met u besproken.

Wij wijzen er nog op dat deze rapportage uitsluitend bestemd is voor het OM. De rapportage mag niet zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf aan derden worden verstrekt.

1.2 Leeswijzer

Dit accountantsrapport is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2: Samenvatting.
- Hoofdstuk 3: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.
- Hoofdstuk 4: Opdracht, object van controle en toleranties.
- Hoofdstuk 5: Bevindingen eindejaarswerkzaamheden 2014.
- Hoofdstuk 6: Overige zaken (onafhankelijkheid ADR en fraudepreventie OM).
- Hoofdstuk 7: Ondertekening Accountantsrapport.

In de bijlagen zijn de definitieve financiële overzichten en verantwoordingsdocumenten van het OM over het jaar 2014 opgenomen. Tevens is in de bijlagen een samenvatting opgenomen van de status van de aanbevelingen actiepunten voor de aankomende periodeafsluiting bij het OM.

2 Samenvatting

2.1 Inleiding

Dit accountantsrapport bevat onze controleverklaring bij de financiële verantwoording van het OM over het jaar 2014. Tevens bevat dit rapport onze bevindingen en aanbevelingen op gebied van het financieel en materieel beheer bij het OM over het jaar 2014. Daarnaast zullen wij inzicht geven in de door ons geconstateerde fouten en onzekerheden op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid.

2.2 Samenvatting

Controleverklaring

Naar ons oordeel geeft de financiële verantwoording 2014 van het OM (zie bijlagen) een getrouw beeld van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering van het OM over 2014 in overeenstemming met de Comptabiliteitswet 2001 en de daaruit voortvloeiende regelgeving.

Algemeen

De kwaliteit van het proces rond het afsluiten van de financiële administratie is verder verbeterd, mede door de aangestelde afsluitcoördinator binnen het OM die actief toeziet op het naleven van de planning en de kwaliteit van de opgeleverde verantwoordingsinformatie. De ADR heeft tevens vastgesteld dat de kwaliteit van de verantwoordingsinformatie in het afsluitende balansdossier per 31 december 2014 verder is verbeterd ten opzichte van de kwaliteit van de verantwoordingsinformatie in het balansdossier per 30 september 2014.

De kwaliteit van de verplichtingenadministratie in Leonardo is eveneens verder verbeterd, mede omdat de verplichtingen van het Team Verkeer nu ook in Leonardo zijn vastgelegd. Aan de hand van de zogeheten spendanalyse heeft het OM de juistheid en volledigheid van de verplichtingenstanden vastgesteld. Deze spendanalyse wordt tevens gebruikt om de naleving van de aanbestedingsregelgeving te controleren. De ADR beschouwt deze spendanalyse als een goed practice binnen VenJ.

Aandachtspunt is de kwaliteit van de controledossiers inzake de controle van inkopen en gerechtskosten. Tijdens de controle bleken deze dossiers initieel niet geheel juist en volledig. Binnen het personeelsproces is het op een juiste manier aan medewerkers toekennen van periodieken boven de maximale schaal een aandachtspunt.

Uitkomsten controlewerkzaamheden

De geconstateerde fouten/onrechtmatigheden en onzekerheden over het jaar 2014 blijven binnen de toleranties. De fouten ten aanzien van de rechtmatigheid zijn in 2014 in financiële omvang gedaald ten opzichte van voorgaand jaar (2013). De onzekerheden ten aanzien van rechtmatigheid zijn gestegen ten opzichte van 2013. Dit wordt met name veroorzaakt door de toename van de onzekerheden binnen de controle van de inkopen en gerechtskosten.

De fouten en onzekerheden ten aanzien van de getrouwheid blijven binnen de goedkeuringstoleranties.

Schikkingen en Transacties

In 2014 heeft de Directie Financieel Economische Zaken (DFEZ) van het ministerie van VenJ, op advies van de ADR, de werkwijze van de ontvangen bedragen in het kader van de transacties en schikkingen herzien. Op grond van artikel 28 lid – 1 Comptabiliteitswet 2001 dient elke ontvangst op een begrotingsartikel onder de ontvangsten te worden geboekt. Ontvangsten van transacties en schikkingen worden na ontvangst op de bankrekening van het OM direct geboekt in het 'afpak' resultaat. In de voorgaande boekjaren werden deze ontvangsten op grond van het voorzichtigheidsbeginsel tijdelijk op een derdenrekening in de saldibalans van het OM verantwoord in afwachting van de afloop van een eventuele artikel 12-procedure. Pas na het verstrijken van de termijn van de artikel 12-procedure of een uitspraak van de rechter werden de bedragen als ontvangst in het boekjaar verantwoord. Het OM heeft deze nieuwe werkwijze in 2014 op een juiste wijze toegepast.

Het OM heeft aan het einde van het boekjaar nog een vordering op een private instelling waarmee was overeengekomen dat de schikking in 3 jaarlijkse termijnen betaald zou worden. Eén termijn is reeds betaald in 2014. Deze ontvangst is juist verantwoord (conform de nieuwe systematiek). De vordering op deze private instelling staat voor een deel bij het OM ('afpakken') en is deels overgedragen aan het CJIB (B&T). Op deze wijze is de transactie op een juiste wijze verantwoord in de financiële verantwoording van het OM, CJIB en de geconsolideerde verantwoording van VenJ.

Profijtrente

Het OM heeft in 2014 via DGRR de profijtrente voor het jaar 2012 ontvangen. Het ontvangen bedrag wijkt af van het door het OM aangevraagde bedrag. VenJ en Financiën hebben in onze optiek (en die van het OM) de verkeerde grondslag (rekeningen) voor de berekening van de profijtrente toegepast. Hierdoor hebben wij een fout van ca. € 2,5 miljoen opgenomen. Deze fout is in de financiële administratie gecorrigeerd.

Los van deze correctie is de ADR van mening dat de huidige systematiek inzake profijtrente verouderd, complex en tijdrovend is en bovendien geen recht doet aan het kas-verplichtingenstelsel. In 2015 zullen het OM, DGRR, DFEZ en de ADR gezamenlijk optrekken om de betreffende circulaire uit 1998 te actualiseren.

3 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van Procureurs-Generaal

Zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging 'Accountantscontrole OM 2014' van 8 september 2014 hebben wij de financiële verantwoording van het Openbaar Ministerie (hierna: OM) over 2014 gecontroleerd (zie bijlage I). De controle van de financiële verantwoording van het OM is mede uitgevoerd ten behoeve van de controle van de (geconsolideerde) verantwoording van het ministerie van Veiligheid en Justitie. De financiële verantwoording van het OM bestaat uit de verantwoordingsstaat en de saldibalans per 31 december 2014 met de toelichting daarbij, waaronder de managementparagraaf met informatie over de comptabele rechtmatigheid en getrouwheid.

Verantwoordelijkheid van de leiding van de dienst

De leiding van de dienst is verantwoordelijk voor het opmaken van de financiële verantwoording die de uitkomsten van de begrotingsuitvoering dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van de overige onderdelen van de verantwoording, beide in overeenstemming met de Comptabiliteitswet 2001 en de daaruit voortvloeiende regelgeving. De leiding van de dienst is tevens verantwoordelijk voor de comptabele rechtmatigheid van de in de financiële verantwoording verantwoorde uitgaven, ontvangsten en verplichtingen alsmede de saldibalansmutaties. De leiding van de dienst is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de financiële verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. De financiële verantwoording is mede opgesteld om het ministerie van Veiligheid en Justitie in staat te stellen de geconsolideerde verantwoording op te stellen.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de getrouwheid van de financiële verantwoording op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlands controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de financiële verantwoording. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepast oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de financiële verantwoording een afwijking van materieel belang bevatten als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de financiële verantwoording door het OM, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het OM. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het OM gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de financiële verantwoording.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de financiële verantwoording 2014 van het OM een getrouw beeld van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering van het OM over 2014 in overeenstemming met de Comptabiliteitswet 2001 en de daaruit voortvloeiende regelgeving.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

De door ons gewaarmerkte versie van de financiële verantwoording van het OM en onze verklaring daarbij zijn uitsluitend bedoeld voor intern gebruik binnen het OM en kunnen derhalve niet zonder onze toestemming voor ander doeleinden worden gebruikt.

Den Haag, 9 maart 2015

Auditdienst Rijk

Persoonsgebonden
informatie

Paraaf voor identificatiedoeleinden:

4 Opdracht, object van controle en toleranties

4.1 Opdracht

De opdracht tot controle van de financiële verantwoording 2014 van het OM is vastgelegd in de bevestigingsbrief van 8 september 2014. De planning, werkzaamheden en afspraken zijn vastgelegd in de 'visual notes' zoals deze door de ADR in afstemming met het OM zijn opgesteld. In het ADR controleplan OM 2014 is de gehele controleaanpak nader vaktechnisch beschreven.

De controle heeft tot doel het verstrekken van een controleverklaring bij de financiële verantwoording van het OM voor interne doeleinden. Wij voeren de controle uit om ons een oordeel te vormen over de getrouwheid van de financiële overzichten als geheel, zoals bedoeld in de Comptabiliteitswet 2001 en de rechtmatige totstandkoming van de verantwoorde verplichtingen, uitgaven en ontvangsten. De werkzaamheden in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT) en de totstandkoming van de niet-financiële informatie vallen niet onder de reikwijdte van de controleverklaring bij de financiële verantwoording van het OM.

4.2 Object van onderzoek

De financiële verantwoording van het OM maakt onderdeel uit van het jaarverslag van het ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ) en bestaat uit de volgende onderdelen:

- De saldibalans per 31 december 2014 en de bijbehorende toelichtingen;
- De staat van uitgaven en ontvangsten over 2014 met toelichtingen;
- De in de managementparagraaf 2014 opgenomen informatie over de comptabele rechtmatigheid en getrouwheid, de totstandkoming van beleidsinformatie, het financieel en materieel beheer en de overige aspecten van de bedrijfsvoering.

De geheime uitgaven, zoals deze verantwoord worden op artikel 93 van de jaarrekening van VenJ, maken geen onderdeel uit van onze controle.

4.3 IT-aspecten

In het totstandkomingsproces van de financiële verantwoording wordt gebruik gemaakt van diverse IT-systemen. Voor wat betreft Leonardo en de betaalapplicatie van Royal Bank of Scotland (RBS) heeft de ADR op VenJ niveau onderzoek gedaan naar de betrouwbaarheid van deze systemen en applicaties. Wij hebben hierbij geen risico's geïdentificeerd die van invloed zijn op de totstandkoming van de jaarverantwoording.

Voor wat betreft de geautomatiseerde gegevensverwerking van P-Direkt maakt de ADR gebruik van de beheersverslagen (inclusief 3402-verklaring) inzake de geautomatiseerde gegevensverwerking binnen P-Direkt over het jaar 2014. Wij hebben hierbij geen risico's geïdentificeerd die van invloed zijn op de totstandkoming van de jaarverantwoording.

4.4 Toleranties

In overeenstemming met het Handboek Auditing Rijksoverheid (HARo) is de goedkeuringstolerantie voor fouten in de getrouwheid en rechtmatigheid vastgesteld op 1% van de uitgaven plus de ontvangsten. Voor de aangegane verplichtingen geldt eveneens 1%. Voor onzekerheden geldt als tolerantie maximaal 3%.

5 Bevindingen eindejaarswerkzaamheden 2014

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat onze bevindingen inzake het financieel en materieel beheer bij het OM over het jaar 2014. Tevens zullen wij inzicht geven in de door ons geconstateerde fouten en onzekerheden op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid. De indeling van dit hoofdstuk volgt zoveel mogelijk de door de Directie Financieel Economische Zaken (DFEZ) voorgeschreven check- en documentatielijst, welke door het OM gebruikt is om het afsluitende balansdossier op te stellen. Deze check- en documentatielijst volgt uit de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) 2015.

Per 31 december 2014 is door het OM een definitief balansdossier opgesteld. Wij hebben dit balansdossier onderzocht. Dit onderzoek betreft:

- a) de technische afsluiting zoals die over 2014 heeft plaats gevonden en de eventuele aansluitverschillen die hierbij zijn opgetreden;
- b) de uitgevoerde analyses, beheerwerkzaamheden en kwaliteits- en interne controlewerkzaamheden ter verhoging van de kwaliteit van de in het financiële systeem opgenomen informatie en de aan het systeem ontleende verantwoordingen.
- c) de kwaliteit van de opgebouwde dossiers betreffende de uitgevoerde werkzaamheden bij de punten a) en b).

Hieronder worden onze bevindingen nader toegelicht.

5.2 Algemeen

Algemeen

De afsluitcoördinator heeft binnen DVOM toegezien op de tijdigheid en volledigheid van het digitale balansdossier bij de checklist en documentatielijst. Het balansdossier is toegankelijk en gestructureerd vastgelegd. Vragen in het kader van de uitvoering van onze controlewerkzaamheden zijn snel opgepakt en beantwoord door de medewerkers van DVOM.

Aansluiting beginbalans

De beginbalans per 1 januari 2014 sluit aan met de definitieve financiële verantwoording over 2013. Het eerder geconstateerde verschil is verklaard en gecorrigeerd. Hiermee is aanbeveling 2014-12 uit de managementletter opgelost.

Verantwoordingsstaat

De financiële verantwoording van het OM betreft de saldibalans, de verantwoordingsstaat en de bijbehorende toelichtingen. De ADR ontvangt de definitieve verantwoordingsstaat van het OM na afloop van de laatste correctieronde. Deze correctieronde vindt plaats op vrijdag 13 februari 2015.

Cijferbeoordelingen

Alle gevraagde cijferbeoordelingen zijn uitgevoerd en in het balansdossier vastgelegd. De toelichtingen van de CBO zijn verder aangescherpt waarbij gebruik is gemaakt van reeds beschikbare kwantitatieve gegevens zoals de vermoedelijk beloop rapportage. Hiermee is aanbeveling 2014-11 uit de managementletter opgelost.

Beheer bruikleenregister

Eind 2014 heeft er binnen het OM een grote uitrol Telecom en ICT plaatsgevonden. De situatie rond de grote uitrol en de invloed daarvan op de stand bruikleengoederen heeft het OM doen besluiten dat de controle op bruikleen plaats zal vinden in het 1ste kwartaal van 2015 (na de uitrol) en niet per 31 december

2014. Dit met als uitgangspunt de overzichten van DVOM/ICT/Telecom waarmee een actueler en vollediger beeld van de uitgezette bruikleen verkregen wordt. De ADR kan zich in het kader van doelmatigheidsoverwegingen vinden in deze oplossing. De ADR verwacht in 2015 dat het OM een adequate en uniforme bruikleenadministratie zal voeren met daarbij het uitvoeren van periodieke (partieel roulerende) inventarisaties (2013-30).

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In 2014 heeft de Directie Financieel Economische Zaken (DFEZ) van het ministerie van VenJ, op advies van de ADR, de werkwijze van de ontvangen bedragen in het kader van de transacties en schikkingen herzien. Schikkingen en transacties van het OM worden met ingang van het boekjaar 2014 verantwoord op het moment van ontvangst van het kasbedrag. Mocht in de toekomst blijken dat ofwel in het kader van een artikel 12-procedure het OM over zal moeten gaan tot vervolgen en dat de transactie of schikking terugbetaald moet worden, ofwel naar de mening van het OM voldoende vaststaat dat in rechte afdwingbare rechten van derden voorgaan, zal OM het betreffende bedrag onverwijld terugbetalen. Op 31 december 2014 bedroeg het maximale risico van terugbetalen van schikkingen en transacties een bedrag van € 150,1 mln. Met het ministerie van VenJ zijn nadere afspraken gemaakt over de administratieve afwikkelingen inzake mogelijke terugbetalingen. De ADR is akkoord met deze afspraken.

5.3 Uitgaven ten laste van de begroting

Personele uitgaven

Wij hebben vastgesteld dat het OM het basis controleplan Personeel uitvoert. Een deel van deze werkzaamheden wordt bij het OM decentraal uitgevoerd en vastgelegd. Door middel van een selfassessment geven de decentrale OM-onderdelen aan dat zij in voldoende mate deze werkzaamheden hebben uitgevoerd. De selfassessments worden conform planning aan het eind van het jaar door de OM onderdelen opgeleverd. Tijdens een door ons uitgevoerde review op een selfassessment komt naar voren dat alle decentraal gerelateerde werkzaamheden in voldoende mate zijn uitgevoerd en / of zijn vastgelegd in het betreffende dossier. Aandachtspunt is de zichtbare vastlegging van de looncomponentencontrole.

In 2014 hebben wij bij het OM een systeemgerichte controle op de salarissuitgaven uitgevoerd. Hiertoe hebben wij 25 posten onderzocht. Op basis van de bevindingen van deze systeemtesten bij het OM en andere onderdelen van het ministerie van VenJ hebben wij tevens een aanvullende kritische deelwaarneming bij het OM uitgevoerd. Deze kritische deelwaarneming omvat 25 posten die met name gericht zijn op stimuleringspremies, waarnemingstoelagen, buitengewone kostenvergoedingen, schadeloosstellingen, bevorderingen boven het maximum van de schaal en tijdige verwerking van aanstellingen.

De belangrijkste bevinding is dat bij het OM nog veel terugwerkende kracht mutaties zijn. Deze bevinding wordt ondersteund door de vaststelling dat het bevoegd gezag bij één derde van de onderzochte aanstellingen de aanstellingsbrief later tekenen dan dat de medewerker in dienst is getreden. Daarnaast hebben wij geconstateerd dat de dossiers van het OM niet altijd volledig zijn. De verklaringen omtrent het gedrag, de eed/belofte en verslagen van functionerings/beoordelingsgesprekken ontbraken in veel gevallen. Deze documenten zijn bij navraag door het OM opgeleverd.

De kritische deelwaarneming betrof voor 13 van de 25 posten bevorderingen boven het maximum van de schaal. Bij 8 van de 13 posten ontbrak de juiste onderbouwing als grondslag voor de toekenning van deze bevorderingen. Deze 8

posten beoordelen wij voor een bedrag van € 2.500 als onrechtmatig hetgeen door ons overigens niet als materieel wordt gekwalificeerd. Binnen het OM waren in 2014 het aantal van 126 bevorderingen boven het maximum van de schaal. Deze posten kwalificeren wij voor een bedrag van € 175.000 als onzeker. Het OM heeft toegezegd om in 2015 alle bevorderingen boven het maximum van de schaal te beoordelen en indien nodig de juiste grondslagen / onderbouwing in de personeelsdossiers op te nemen.

Wij adviseren om de managers binnen het OM voor te lichten over de juiste toepassing van het ARAR bij het bevorderen van medewerkers boven het maximum van de schaal (2014-22).

Daarnaast zal de ADR aan P-Direkt nog adviseren om deze problematiek ook systeemtechnisch aan te passen.

Salarisjournaal

Het OM heeft een aansluiting gemaakt tussen de financiële administratie (Leonardo) en de salarisadministratie (PCP). Hierbij is een niet materieel aansluitingsverschil van € 2.151,12 geconstateerd en afdoende verklaard. Er zijn bovendien maatregelen genomen zodat deze verschillen niet meer voor kunnen komen. De ADR is akkoord met deze bevindingen.

Aanwezigheidscontrole

Een aanwezigheidscontrole dient volgens instructies van het departement minimaal twee keer per jaar te worden uitgevoerd. De eerste controle is door AGOM gecontroleerd en akkoord bevonden. De tweede aanwezigheidscontrole is in oktober door DVOM uitgevoerd waarbij geen bevindingen zijn geconstateerd. De ADR is akkoord met deze conclusies.

Correcties onjuiste kostenplaatsen/ kostensoorten/ budgetcodes

Van alle uitgaven zijn de kostensoorten per kostenplaats/budgetcode over 2014 door het OM op juistheid gecontroleerd. Uit deze controle bleek dat 198 posten, met een totale omvang van € 7,4 miljoen, geboekt waren op onjuiste kostenplaats/budgetcodes. Wij hebben vastgesteld dat de kosten wel in de juiste kostengroep vallen. De ADR is akkoord met de doorgevoerde correcties. Deze hebben overigens geen impact op de presentatie van deze uitgaven in de uiteindelijke verantwoording.

Dubbele betalingen

Het OM voert maandelijks een controle uit ten aanzien van mogelijke dubbele betalingen door middel van een ingebouwde standaard rapportage in Leonardo. De controle op dubbele betalingen is uitgevoerd tot en met december 2014. De dubbele betalingen zijn zeer beperkt in aantal en omvang. Acties door DVOM tot terugvordering zijn bovendien met succes uitgevoerd. Het OM heeft daarnaast een analyse gemaakt van de oorzaken van de dubbele betalingen. Dit wordt veroorzaakt doordat factuurnummers soms niet juist door de crediteurenadministratie worden overgenomen. Het OM heeft hier inmiddels een uniforme werkwijze voor opgesteld waardoor het risico op dubbele betalingen verder is verlaagd.

Materiële uitgaven en gerechtskosten

De ADR heeft in samenwerking met de Auditgroep OM en de DVOM een selectie van 92 posten gemaakt en gecontroleerd.

Wij hebben verschillende administratieve gebreken vastgesteld. Bij 20 posten zijn tekortkomingen in het financieel beheer vastgesteld, 2 posten hebben wij als rechtmatigheidsfout aangemerkt en 5 posten zijn als onzeker aangemerkt. De

inschattingen van de fouten en onzekerheden zijn gebaseerd op professional judgement.

De tekortkomingen in het financieel beheer worden onder meer veroorzaakt doordat facturen te laat zijn geregistreerd en doordat facturen te laat zijn betaald. Daarnaast is bij een deel van de posten de prestatieverklaring initieel niet toereikend aangeleverd.

Fouten rechtmatigheid

De fouten in de rechtmatigheid betreffen het ontbreken van een nadere overeenkomst en opdrachtbevestiging bij een inkoopdossier.

De andere onrechtmatigheid wordt veroorzaakt door het verstrekken van een mondelinge opdracht waarbij geen contract, opdrachtbevestiging en prestatieverklaring aangetroffen is.

Onzekerheden rechtmatigheid

Bij twee facturen van voor wat betreft inhuur van externen is 1% onzekerheid van het totaal bedrag van de betreffende facturen genomen, omdat er geen zicht is op het mogelijke ziekteverzuim van deze externen.

Bij een factuur betreffende automatiseringskosten was het factuurbedrag verrekend met openstaande facturen. De verrekenfacturen hebben wij echter niet in het dossier aangetroffen en om deze reden hebben wij het factuurbedrag voor 5% onzeker aangemerkt.

De vierde onzekerheid betreft een factuur waarbij geen getekende urenstaat van de gefactureerde medewerkers is aangetroffen. Hierdoor hebben wij een onzekerheid van 100% voor de gehele crediteur opgenomen.

Ook is bij een factuur een onzekerheid van 5% genomen, omdat de prijzen op de factuur niet gematcht konden worden met het contract.

Ten slotte is bij 1 factuur van een rechtbank een onzekerheid van 5% genomen omdat geen volledig inzicht is verkregen in de vooraf overeengekomen verdeelsleutel van facilitaire kosten van het gezamenlijke pand.

Huisvestingskosten

Het OM heeft meerdere gebouwen in gebruik. Deze zijn geen eigendom van het OM. Aan het gebruik van panden ligt een gebruiksovereenkomst met het Rijksvastgoedbedrijf ten grondslag óf het OM is onderhuurder bij de Raad voor de Rechtspraak.

De huisvestingsuitgaven bestaan in hoofdzaak uit een gebruiksvergoeding op basis van gebruiksovereenkomsten (voor de basis) en allonges (voor aanpassingen). In de contracten zijn afspraken gemaakt over o.a. de gebruiksvergoeding, de te gebruiken oppervlakte en de duur van het gebruik.

Het risico is aanwezig dat de uitgaven van het OM aan het Rijksvastgoedbedrijf, de Raad voor de Rechtspraak of externe partijen onjuist en/of onrechtmatig zijn. De controledoelstelling heeft betrekking op de juistheid en rechtmatigheid van deze uitgaven. Het DVOM controleert hiertoe de volgende aspecten:

- totstandkoming gebruiksovereenkomsten: autorisatie door bevoegd gezag en objectiviteit/controleerbaarheid van de prijsvorming (marktconformiteit)
- volledigheid contractenregister van de gezamenlijke panden en eigen panden

- juistheid en rechtmatigheid van de facturen door deze aan te sluiten met de gemaakte afspraken, zoals overeengekomen in de gebruiksovereenkomsten en allonges.

DVOM houdt verder standenregisters bij waarin per pand de locatie, huurprijs en indexatie zijn opgenomen. DVOM controleert de ontvangen huisvestingsfacturen op juistheid en volledigheid aan de hand van de standenregisters. De ADR heeft kennis genomen van de uitkomsten van deze interne controles. Hieruit zijn geen bevindingen naar voren gekomen. (Aanbeveling 2013-29 is hiermee afgewikkeld).

Domeinen (DRZ)

In 2014 zijn twee betalingen (€ 9,2 miljoen en € 3,6 miljoen) gedaan aan Domeinen Roerende Zaken (DRZ). Deze betalingen zijn in overeenstemming met de vastgelegde afspraken tussen het OM en DRZ uitgevoerd.

Onverschuldigde betalingen (parkeren van begrotingsgeld)

De controle op onverschuldigde betalingen houdt in dat gecontroleerd wordt of bij betaalde facturen in het controlejaar ook in dat jaar de prestatie is geleverd. Als de prestatie niet is geleverd, dient er namelijk geen betaling plaats te hebben gevonden.

Binnen het OM zijn 185 facturen > € 50.000 in de periode november en december 2014 betaald. Op 10 facturen is de vraag of prestatie heeft plaatsgevonden niet van toepassing. Hier gaat het namelijk in 9 gevallen om teruggave in een strafrechtelijk beslag. In 1 geval gaat het om een terugbetaling aan de Belastingdienst.

In alle overige gevallen (175) heeft de prestatie in 2014 plaatsgevonden. Prestatiebewijzen zijn beschikbaar en aanwezig op het betreffende OM-onderdeel. Uit onze controle blijkt dat bij het OM geen sprake is geweest van het parkeren van begrotingsgelden.

5.4 Ontvangsten ten gunste van de begroting

Opbrengsten ontneming / verbeurd verklaringen

De ADR heeft de aansluiting gemaakt tussen de ontvangstenrekeningen op het gebied van ontnemingen / verbeurd verklaringen en de bijbehorende tegenrekeningen. Hierdoor is zichtbaar waar deze gelden vandaan komen en of deze terecht op deze ontvangstenrekeningen zijn geboekt. De mutaties zijn door ons beoordeeld en volledig bevonden.

Het OM heeft zelf in februari 2015 nog geconstateerd dat bij 1 post ad. € 2,5 miljoen sprake was van een onterechte verbeurdverklaring. Gedurende 2014 bleek namelijk al dat de gelden in deze zaak toch aan een derde moesten worden doorbetaald. In overleg met DFEZ is besloten om deze post niet meer te corrigeren. Derhalve leidt dit tot een getrouwheidsfout (derdenrekening te laag verantwoord / ontvangsten te hoog verantwoord) van € 2,5 miljoen.

De ADR vraagt aandacht voor de opbrengsten uit verbeurdverklaringen welke nu door de DRZ worden verantwoord. Conform de huidige afspraken uit het convenant met DRZ worden bepaalde opbrengsten uit verbeurdverklaringen niet door DRZ aan het OM teruggestort. Omdat dit convenant dateert van voor de wijziging van verantwoord en onder de nieuwe definitie van 'afpakken', heeft de ADR vastgesteld dat deze werkafspraken niet meer volledig van toepassing zijn. Op basis van voortschrijdend inzicht dienen de opbrengsten van DRZ in het afpakresultaat verantwoord te worden. Het OM zal deze opbrengsten (net als de

CJIB opbrengsten) in de toelichting bij de verantwoordingstaat van het OM opnemen.

Wij adviseren het OM in 2015 de huidige werkafspraken met DRZ over het verantwoorden van opbrengsten uit beslag door DRZ te actualiseren op grond van de actuele wet- en regelgeving. (2014-23).

5.5 Liquide middelen

Banken

DVOM heeft de controle op de volledige verwerking van alle bankschriften juist en volledig uitgevoerd tot en met 31 december 2014. Hierbij is een verschil geconstateerd van € 514,25. Dit verschil heeft betrekking op 1 factuur die op vrijdag 16 januari tijdens de correctiedag bij DFEZ/SIH onterecht nietig is verklaard. Het bedrag is niet terug ontvangen, waardoor het niet nodig was geweest om de post nietig te verklaren. Deze fout is echter niet door het OM gemaakt. De ADR heeft vastgesteld dat het OM zelf op dit onderwerp in control is. Het advies uit de managementletter (2014-19) om de oorzaken van onterechte 'nietig verklaringen' te achterhalen, om eventuele toekomstige onverklaarbare 'nietig verklaringen' te kunnen voorkomen, is hiermee opgelost.

Kassen

Wij hebben de aansluiting van de kastelling en de saldibalans vastgesteld. Er zijn geen verschillen geconstateerd. De toelichting in de checklist is afdoende en derhalve akkoord.

Aandachtspunt voor de kastelling was dat één kasstaat bij afwezigheid is ondertekend, maar de ondertekende hier echter geen mandaat voor had. Dit mandaat is met terugkerend kracht voor de maand december op 29 januari alsnog door het bevoegd gezag toegekend.

Het advies uit de managementletter om de handtekeningen- en parafenlijst van de kassen tijdig te actualiseren en centraal bij het DVOM bij te houden (2014-18) is hiermee opgelost. Wel vraagt de ADR wederom aandacht om periodiek de werking van de kasprocedures door het DVOM te laten toetsen (2014-2).

5.6 Rekening-courant met concern

De rekening-courant van het OM sluit aan op het saldobiljet van het ministerie van VenJ per 31 december 2014. De afstemming van het saldo heeft per e-mail met het ministerie van VenJ plaatsgevonden.

5.7 Uitgaven buiten begrotingsverband

Derdenrekeningen

Het OM geeft aan dat zij de rekeningen 216800 en 216900 gebruikt voor derdenrekeningen. Uit het balansdossier is gebleken dat het OM sinds de eindejaarsafsluiting 2014 gebruik maakt van deze derdenrekeningen. Het betreft hier projecten die extern gefinancierd worden (dus niet uit de OM begroting). Deze projecten worden tijdens de uitvoering echter wel vanuit de OM begroting betaald. Na afronding van het project vindt een definitieve afrekening via VenJ plaats. Uit de analyse van de huidige systematiek hebben wij vastgesteld dat het OM uitgaven voor haar rekening neemt die uiteindelijk niet ten laste van het OM budget hadden moeten verlopen.

Wij adviseren om de administratie van extern gefinancierde projecten in het vervolg uitsluitend via de derdenrekeningen (buiten begrotingsverband) te laten verlopen (2014-13).

Tussenrekeningen

Alle tussenrekeningen zijn uiteindelijk toereikend toegelicht en geanalyseerd. Wij hebben vastgesteld dat één post met een omvang van € 164.548 dubbel geboekt is. Deze bevinding is aangemerkt als een getrouwheidsfout.

Crediteuren

De financiële omvang van de crediteuren van het OM op 31 december 2014 bedraagt € 7.686,82. Naast crediteuren zijn in Leonardo facturen geregistreerd die nog niet het verificatieproces hebben doorlopen en derhalve niet in de saldibalans vermeld staan.

Op basis van de interne analyse zijn alle posten ouder dan 30 dagen (€ 207.688) toereikend toegelicht. Tussen deze geregistreerde facturen bevinden zich echter ook creditnota's van leveranciers. Dit betreft € 48.281 aan facturen met een creditbedrag. Dit bedrag bestaat uit 12 facturen, waarvan één factuur een omvang heeft van € 39.057,20. Deze bevinding leidt tot een fout in de getrouwheid.

5.8 Ontvangsten buiten begrotingsverband

Strafrechtelijk beslag

Elk kwartaal sluiten de parketten de in het primaire systeem (COMPAS) geregistreerde gelden inzake strafrechtelijk beslag aan op de in de financiële administratie (Leonardo) verantwoorde bedragen. Hiermee wordt vastgesteld of het strafrechtelijk beslag bij de OM-onderdelen juist, volledig en tijdig wordt geregistreerd/verantwoord. De statussen van de zaken in COMPAS dienen in overeenstemming te zijn met de verantwoorde bedragen in Leonardo. Indien er te weinig informatie is om voorgaande te kunnen vaststellen dan uit zich dit in een onzekerheid ten aanzien van de rechtmatigheid. Indien de gelden onterecht niet of wel op de rekening van het OM staan dan uit zich dit in een bedenking.

Per 31 december 2014 bedraagt het saldo van rekening 182300 'Af te wikkelen SVO-gelden' € 81.128.483 op basis van de saldibalans. De totale som van de gehanteerde Excelbestanden waarmee de individuele OM-onderdelen openstaande zaken hebben geanalyseerd bedraagt € 81.356.920. Een analyse van dit verschil, dat hoogstwaarschijnlijk wordt veroorzaakt doordat in de analyse door de parketten dubbel zijn meegeteld is niet zichtbaar vastgelegd in het balansdossier of adequaat onderbouwd. Dit leidt tot een onzekerheid van € 197.967.

Wij adviseren de aansluiting tussen het strafrechtelijk beslag volgens de saldibalans en de Excel-bestanden met het beslag per individueel OM-onderdeel voortaan voorafgaande aan de verzending te controleren bij DVOM (2014-6).

Op basis van de Excel-bestanden wordt van ieder OM-onderdeel verwacht dat tijdig een zichtbare analyse (minimaal per kwartaal) wordt uitgevoerd op de juistheid en volledigheid van de openstaande beslagposten. Hoewel de kwaliteit van de analyse van op zaken strafrechtelijk beslag is verbeterd ten opzichte van vorige kwartalen, zijn de door de OM-onderdelen uitgevoerde analyses op het strafrechtelijk beslag nog van wisselende kwaliteit (diepgang en actualiteit). Recentelijk is voorstel gedaan om centraal door DVOM één totaal controlebestand te maken met zaken die voldoen aan de analysecriteria (posten met verschillen tussen Leonardo en GPS/Compas en status zaken >3 jaar en >€10.000). In dit controlebestand kunnen de parketten vervolgens zien welke verschillen zij moeten toelichten. Met deze werkwijze kunnen er ook meer uniforme eisen gesteld gaan worden aan de manier waarop zaken door de parketten moeten worden toegelicht.

Wij adviseren om voor de analyse op strafrechtelijk beslag conform het nieuwe voorstel te gaan werken (best practice) om zo meer uniformiteit in de analyse van zaken af te dwingen. (2014-20).

Uit de recentelijk uitgevoerde analyse door DVOM/ AGOM blijkt dat per 31 december 2014 van de 242 geselecteerde zaken (ad. €30.532.411):

- 153 zaken ad. € 20.649.125,46 inmiddels verklaard zijn en/ of status lopend hebben;
- 87 zaken ad. € 9.401.403,27 zijn opgelost;
- 2 zaken ad € 481.882,27 niet of onvoldoende zijn toegelicht.
Dit leidt tot een onzekerheid van €481.882.

Per 31 december 2014 zijn, op 2 zaken na, alle zaken verklaard, lopend of opgelost.

Conclusies:

- Het totaal saldo Leonardo opgenomen in de analyses van alle OM-onderdelen sluit niet aan op het totaalsaldo subadministratie van rekening 182300. Hierbij is een aansluitverschil van € 197.967 vastgesteld. Dit bedrag hebben wij als onzekerheid aangemerkt.
- Van de openstaande zaken > 10000 en > 3 jaar, zijn twee zaken voor een bedrag van € 481.882 ontoereikend toegelicht. Dit bedrag hebben wij ook als onzekerheid aangemerkt.
- De totale onzekerheid voor strafrechtelijk beslag is derhalve € 679.849.
- Wij hebben geen onrechtmatigheden binnen Strafrechtelijk beslag geconstateerd.

Conservatoir beslag

Om de juistheid en tijdige afwikkeling van het conservatoir beslag te waarborgen worden periodiek analyses en andere werkzaamheden door het OM uitgevoerd. Het gaat om een analyse op de actualiteit van de status van openstaande beslagzaken en een analyse van de verschillen tussen Leonardo en GPS ten aanzien van Conservatoir beslag op juistheid en volledigheid.

Per 31 december 2014 staat voor een bedrag van €126.848.954 Conservatoir in beslaggenomen gelden op de balans. De diepgang van de uitgevoerde analyses op het conservatoir beslag is op orde en over het algemeen voldoende en concreter dan de in het verleden uitgevoerde analyses.

Door het OM is een analyse uitgevoerd op de openstaande zaken ouder dan 2 jaar en groter dan € 10.000 om vast te stellen of deze zaken voldoende zijn toegelicht. Uit deze analyse blijkt dat alle zaken ouder dan 2 jaar en groter dan € 10.000 zijn toegelicht; In totaal zijn voor een bedrag van € 72.766.396 aan openstaande zaken toegelicht. Voor slechts één zaak blijft onduidelijk of de onherroepelijke uitspraak van de rechter in 2014 heeft plaatsgevonden. Dit leidt tot een onzekerheid van € 29.252. Voor alle andere openstaande zaken is vastgesteld dat het bedrag nog terecht op de derdenrekening staat.

De totale omvang van de administratieve verschillen per 30-09-2014 bedraagt € 91.656.616. Van deze administratieve verschillen zijn per 31-12-2014 nog voor in totaal 12 zaken voor een bedrag van € 675.331 verschillen niet voldoende toegelicht. Bij 4 zaken zijn de verschillen voor een bedrag van € 856.187 onrechtmatig. Hiermee is de interne norm, dat 80% van de verschillen moet zijn verklaard, ruim gehaald.

Wel blijkt er onduidelijkheid te bestaan over wanneer een verschil als 'opgelost' dient te worden beschouwd. De aanbeveling is om helderheid te krijgen omtrent de interne criteria t.a.v. 'opgeloste' verschillen.

Wij adviseren om voor de controle van Conservatoir beslag de criteria ten aanzien van wanneer een administratief verschil tussen Leonardo en GPS / Compas is 'opgelost' nader te formuleren (2014-24).

Conclusies:

- Per 31-12-2014 zijn alle openstaande zaken ouder dan 2 jaar en > €10.000 toegelicht. Voor één zaak blijft onduidelijk of de onherroepelijke uitspraak van de rechter in 2014 of 2015 heeft plaatsgevonden. Dit leidt tot een onzekerheid van € 29.252
- Van de administratieve verschillen per 30-09-2014 zijn in totaal voor 12 zaken voor een bedrag van € 675.331 verschillen niet voldoende zijn verklaard / toegelicht. Dit leidt voor dit bedrag tot een onzekerheid. Bij 4 zaken zijn de verschillen voor een bedrag van € 856.187 onrechtmatig aangemerkt.

Schikkingen en Transacties

In 2014 heeft de Directie Financieel Economische Zaken (DFEZ) van het ministerie van VenJ, op advies van de ADR, de werkwijze van de ontvangen bedragen in het kader van de transacties en schikkingen herzien. Op grond van artikel 28 lid – 1 Comptabiliteitswet 2001 dient elke ontvangst op een begrotingsartikel onder de ontvangsten te worden geboekt. Ontvangsten van transacties en schikkingen worden na ontvangst op de bankrekening van het OM direct geboekt in het 'afpak'resultaat. In de voorgaande boekjaren werden deze ontvangsten op grond van het voorzichtigheidsbeginsel tijdelijk op een derdenrekening in de saldbalans van het OM verantwoord in afwachting van de afloop van een eventuele artikel 12-procedure. Pas na het verstrijken van de termijn van de artikel 12-procedure of een uitspraak van de rechter werden de bedragen als ontvangst in het boekjaar verantwoord. Het OM heeft deze nieuwe werkwijze in 2014 op een juiste wijze toegepast.

Het OM heeft aan het einde van het boekjaar nog een vordering op een private instelling waarmee was overeengekomen dat de schikking in 3 jaarlijkse termijnen betaald zou worden. Eén termijn is reeds betaald in 2014. Deze ontvangst is juist verantwoord (conform de nieuwe systematiek). De vordering op deze private instelling staat voor een deel bij het OM ('afpakken') en is deels overgedragen aan het CJIB (B&T). Op deze wijze is de transactie op een juiste wijze verantwoord in de financiële verantwoording van het OM, CJIB en de geconsolideerde verantwoording van VenJ.

Profijttrente

De vergoeding van de profijttrente is bedoeld ter compensatie van de betaalde rente op teruggegeven in beslag genomen geld (zie circulaire van 16 juni 1998 van het ministerie van VenJ). Per jaareinde moet het positieve verschil tussen de ontvangen rente van het ministerie van VenJ en de mogelijk nog te betalen profijttrente op de in beslag genomen uitstaande gelden worden verantwoord als ontvangst.

Het ministerie van VenJ heeft een achterstand in het vergoeden van de profijttrente aan het OM voor de jaren 2013 en 2014. Het ministerie van VenJ moet deze profijttrente namelijk declareren bij het ministerie van Financiën en doorbetalen aan het OM. Het OM heeft de declaraties van 2013 en 2014 al ingediend bij DGRR van het ministerie van VenJ maar zij hebben deze profijttrente declaraties nog niet doorgestuurd naar Financiën. De reden hiervoor is de ADR niet bekend.

Op dit moment voorziet Leonardo nog niet in een rentetool en kan derhalve de profijtrente niet automatisch berekend worden. Daarom is op een alternatieve wijze de te verwachte profijtrente bepaald en een berekening gemaakt. Op basis van deze berekening bedraagt de profijtrente over 2013 een bedrag van € 8,9 miljoen. Voor het jaar 2014 bedraagt het door het OM berekende bedrag aan profijtrente € 6,3 miljoen. De alternatieve berekening van te ontvangen en te betalen profijtrente heeft op een globaal niveau plaatsgevonden per ultimo 2013 en 2014.

Het OM heeft in 2014 via DGRR de profijtrente voor het jaar 2012 ontvangen. Het ontvangen bedrag wijkt af van het door het OM via het ministerie van VenJ aangevraagde bedrag. VenJ en Financiën hebben in onze optiek (en die van het OM) de verkeerde grondslag (rekeningen) voor de berekening van de profijtrente toegepast. Zij hebben hierdoor een te hoog saldo gebruikt. Daarnaast hebben zij een hoger rentetarief gehanteerd.

Wij kwalificeren het verschil tussen beide berekeningen op de derdenrekening 'af te wikkelen profijt' van ca. € 2,5 miljoen als fout in de getrouwheid. Deze fout is inmiddels in de financiële administratie gecorrigeerd.

Los van deze correctie is de ADR van mening dat de huidige systematiek inzake profijtrente verouderd, complex en tijdrovend is en bovendien geen recht doet aan het kas-verplichtingenstelsel. In 2015 zullen het OM, DGRR, DFEZ en de ADR gezamenlijk optrekken om de betreffende circulaire uit 1998 te actualiseren.

5.9 Extracomptabele vorderingen

Debiteuren

In 2014 heeft het OM het debiteurenbeleid in opzet verder aangescherpt. Desalniettemin is het debiteurensaldo aanzienlijk gestegen ten opzichte van vorig jaar. Naar eigen zeggen vindt momenteel bij het OM een inhaalslag plaats in het vereffenen van de debiteurenstand en is het debiteurenbeleid strikter en consequenter gehanteerd. Uit de controle op de afloop en bestaan van de vorderingen en de getroffen inningmaatregelen kunnen we echter niet vaststellen dat de werking in 2014 optimaal was waardoor vorderingen onnodig lang openstaan. Hierbij is het OM echter mede afhankelijk van DP&O.

Het openstaande bedrag volgens de subadministratie debiteuren sluit aan met het grootboek en de verantwoording 2014. De analyse op de inbaarheid (> 30 dagen) is per periodeafsluiting uitgevoerd. Uit de afloopcontrole per 29 januari 2015 is een afloop geconstateerd van 12%. Daarnaast hebben we alle niet aflopende vorderingen groter dan € 50.000 (21,5%) beoordeeld op bestaan en waardering (22,5%). Uit deze controles hebben we geen bijzonderheden geconstateerd. Daarnaast hebben we afboekingen op de vorderingen beoordeeld en vastgesteld dat deze mutaties terecht zijn verwerkt in 2014.

Het grootste deel van de tussenrekeningen, waaronder Af te wikkelen doorbelastingen, Zekerheidsstellingen, Borgtochten en Schadebemiddeling, zijn toereikend toegelicht en geanalyseerd. Onterecht openstaande posten op de tussenrekeningen per 31 december 2014 zijn gecorrigeerd.

Het OM heeft aan het einde van het boekjaar nog een vordering van ca. € 107 miljoen op een private instelling waarmee was overeengekomen dat de schikking in 3 jaarlijkse termijnen betaald zou worden. Eén termijn is reeds betaald in 2014. Deze ontvangst is juist verantwoord (conform de nieuwe systematiek). De vordering op deze private instelling staat middels een correctieboeking voor een deel bij het OM ('afpakken') en is deels overgedragen aan het CJIB (B&T). Op deze wijze is de transactie op een juiste wijze verantwoord in de financiële

verantwoording van het OM, CJIB en de geconsolideerde verantwoording van VenJ.

5.10 Voorschotten

De uitstaande voorschotten in de administratie bedragen per 31 december 2014 € 783.442,96. De voorschotten bestaan voor een deel uit personeels voorschotten ad. € 87.133,96. Een aantal van deze voorschotten zijn ouder dan 2012, in alle gevallen zijn acties vastgesteld en deze zijn toereikend toegelicht in het balansdossier Het advies uit de managementletter om toe te zien op het naleven van de procedure voor het tijdig invorderen van de personeelsvoorschotten is hiermee voldoende opgevolgd.

Het OM is bij het afwickelen van deze personeelsvoorschotten overigens deels afhankelijk van DP&O van VenJ. De ADR zal in het samenvattend auditrapport voor VenJ nogmaals de aandacht vragen voor het afwickelen van de oude personeelsvoorschotten.

De overige voorschotten, voor in totaal € 696.309, bestaan uit 1 voorschot van totaal € 693.484 uit 2014 aan het Afpakteam Tilburg, 1 voorschot uit 2009 van totaal € 825 en 1 voorschot uit 2011 van totaal € 2.000. In alle drie de gevallen is er een toereikende onderbouwing aanwezig.

In het 3^e kwartaal van 2014 zijn de voorschotten groter dan € 1 miljoen afgewikkeld. Deze zijn eveneens toereikend onderbouwd en toegelicht in het balansdossier.

5.11 Stand openstaande verplichtingen

De financiële omvang van de openstaande verplichtingen van het OM bedraagt € 46,5 miljoen per 31 december 2014 (2013: € 15,4 miljoen). In 2014 heeft het OM de openstaande verplichtingen voor het programma Verkeer (€ 20 miljoen) en contracten inzake leaseplan (€ 10 miljoen) opgenomen in Leonardo. Dit verklaart de substantiële stijging ten opzichte van 2013. Hierbij zijn de adviezen van de ADR om de verplichtingenstand te herijken en verder te verwerken in Leonardo opgevolgd (2014-21, en deels 2014-3 en 2014-4).

De afdeling Inkoop van de DVOM heeft aan de hand van de zogeheten spendanalyse de volledigheid van de verplichtingen per 31 december 2014 gecontroleerd. Daarnaast heeft zij diverse analyses uitgevoerd ten aanzien van de juistheid van de verplichtingen. We hebben deze werkzaamheden gereviewed en kunnen ons vinden in de controle van de juistheid van de openstaande verplichtingen.

Uit de voortgezette controle op de aangegane verplichtingen tot en met 31 januari 2015 hebben we alle aangegane verplichtingen groter dan € 100.000 beoordeeld of deze terecht in 2015 zijn aangegaan. Uit de controle hebben we geconstateerd dat één verplichting van € 0,1 miljoen betrekking heeft op 2014. Derhalve is de openstaande verplichtingenstand per 31 december 2014 voor dit bedrag te laag verantwoord (getrouwheidsfout).

5.12 Naleving aanbestedingsregelgeving

Maandelijks voert DVOM een spend analyse uit op alle uitgaven van het OM. Deze spend analyse geeft goed zicht op de cumulatieve uitgaven per crediteur en de verschillende inkoopercelen. Op basis van deze analyse vindt ook de verplichte maandelijkse rapportering plaats aan het departement.

De geconstateerde onvolkomenheden ten aanzien van de naleving van de aanbestedingswet- en regeling zijn wederom gedaald in vergelijking met het voorgaande jaar. De maandelijkse spend analyse door DVOM/inkoop draagt daaraan bij.

Uit de analyse over het jaar 2014 blijkt dat voor een bedrag van circa € 0,6 miljoen als onrechtmatig moeten worden aangemerkt. Over 2013 was het totaal aan onrechtmatigheden € 0,8 miljoen betreffende het niet naleven van de aanbestedingswet- en regelgeving.

Wij hebben de spend analyse tezamen met het 'audittrail' document over de periode januari tot en met december 2014, en waar nodig de onderliggende inkoopdossiers, gecontroleerd. Hierbij zijn al onze vragen over met name de achterliggende contracten en de motivatie voor de keuze van de leverancier snel en toereikend beantwoord. Daarnaast is bij het opstellen van de spend analyse en het audittrail document het 'vier-ogen-principe' toegepast (opvolging aanbeveling 2014-10).

Het advies uit de managementletter om bij enkelvoudig aanbestede opdrachten, waarbij de realisatie reeds > € 50.000 ligt te analyseren, zodat inzicht verkregen wordt in de kwaliteit van de initiële raming en of daarmee de juiste aanbestedingsprocedure is gevolgd (2014-16) is geïmplementeerd in de werkwijze van Inkoop. Zodra een opdracht boven de norm dreigt uit te komen wordt direct een meervoudige aanbesteding opgestart. De ADR heeft vastgesteld dat deze handelswijze in de praktijk daadwerkelijk wordt toegepast.

5.13 Evaluatie fouten en onzekerheden

De ADR evalueert de gevonden fouten en onzekerheden ten aanzien van de getrouwheid conform het Handboek Auditing Rijksoverheid (Haro) afzonderlijk voor:

- het totaal van de standen op de saldi balans (zie paragraaf 5.14);
- het totaal van de uitgaven en de ontvangsten (zie paragraaf 5.15);
- het totaal van de aangegane verplichtingen (zie paragraaf 5.16).

Tevens worden de fouten en onzekerheden ten aanzien van rechtmatigheid geëvalueerd (zie paragraaf 5.17). Dit is afwijkend van de wijze waarop in voorgaande jaren de evaluatie plaatvond, derhalve zijn er in enkele gevallen geen vergelijkende cijfers vermeld.

Per categorie is de goedkeuringstolerantie bepaald en bij de evaluatie vastgesteld of de geconstateerde fouten binnen de gestelde toleranties blijven.

De ADR komt tot de conclusie dat de het OM in elke categorie ruimschoots binnen de tolerantiegrenzen blijft, wat leidt

In de navolgende tabellen worden de fouten en onzekerheden geëvalueerd.

5.14

Overzicht fouten en onzekerheden getrouwheid saldibalans

Fouten en onzekerheden getrouwheid balansstanden (saldibalans)				
(Bedragen x € 1 miljoen)				
Jaar	2014		2013	
Omschrijving	Fouten	Onzekerheden	Fouten	Onzekerheden
Openstaande verplichtingen	+0,1	-	15,3	-
Af: correctie			15,3	
			0	
Voorschotten	-	-	0,08	-
Af: correctie			0,08	
			0	
Uitgaven buiten begrotingsverband (tussenrekening/crediteuren)	-0,2	-	0,07	-
			0,07	
			0	
Extracomptabele vorderingen	107,1	-	-	-
Af: correctie	107,1			
	0			
Ontvangsten buiten begrotingsverband:				
Tussenrekening Profijttrente	2,6	-	-	-
Af: correctie	2,6			
	0			
Schikking en transacties	+2,5	-	-	-
Overig Conservatoir beslag	-0,86	0,7	-	-
Strafrechtelijk Beslag	-	0,68	0,49	0,11
Totaal (per saldo)	1,5	1,4	0,49	0,1
Goedkeuringstoleranties	3,8	11,5		

Toelichting:

De fout inzake openstaande verplichtingen betreft een verplichting die in 2015 is aangegaan. Deze verplichting heeft echter betrekking op 2014.

De fout inzake de uitgaven buiten begrotingsverband betreft een dubbele boeking op een tussenrekening.

De correctie extracomptabele vordering betreft een majeure schikking waarvan pas in een laat stadium vanuit DFEZ de instructie is verstrekt over de wijze waarop de vordering geboekt moest worden in de financiële administratie van het OM. In de eerste instructie van DFEZ was aangegeven dat het OM deze vordering niet hoefde op te nemen.

De ontvangsten buiten begrotingsverband betreft een onjuiste berekening van de profijttrente door het departement. Dit is derhalve een geïmporteerde fout. Door middel van een correctie is deze post conform de berekening van het OM verantwoord.

De fout van € 2,5 miljoen betreft een onterechte boeking in de middelen. Dit bedrag is gerelateerd aan een schikking met een ontnemingscomponent. De schikking is gedurende 2014 conform procedure in de ontvangsten geboekt. Eind 2014 heeft zich een benadeelde partij gemeld en diende de gelden naar de benadeelde partij overgemaakt te worden.

Aangezien het in 2014 al helder was dat de gelden niet aan het OM toebehoorde, kunnen de gelden niet in de middelen verantwoord worden. Het OM heeft een correctie aangevraagd bij DFEZ echter is, gezien de beperkte omvang, door DFEZ besloten om deze fout niet te corrigeren.

De overige fouten en onzekerheden inzake beslag vloeien voort uit de reguliere controlewerkzaamheden. Deze fouten en onzekerheden waren vorig jaar (2013) alleen in de rechtmatigheid geëvalueerd. Omdat deze fouten en onzekerheden ook betrekking hebben op het getrouwe beeld zijn deze dit jaar ook in deze tabel meegenomen.

Conclusie:

De geconstateerde onvolkomenheden (fouten en onzekerheden) blijven binnen de toleranties die gelden voor de getrouwheid van de saldibalans.

5.15 Overzicht fouten en onzekerheden getrouwheid verantwoordingsstaat

Fouten en onzekerheden getrouwheid verantwoordingsstaat				
(Bedragen x € 1 miljoen)				
Jaar	2014		2013	
Omschrijving	Fouten	Onzekerheden	Fouten	Onzekerheden
Opbrengsten in ontnemingszaken (afpakken)	2,5 (te hoog)		-	-
	0,86 (te laag)	0,7		
	-	0,68		
Totaal (per saldo)	1,6	1,38		
Goedkeuringstoleranties	6,9	20,6		

Toelichting:

De fout van € 2,5 miljoen betreft een onterechte boeking in de middelen zie paragraaf 5.14. Deze staat derhalve onterecht in de ontvangsten. In overleg met DFEZ is besloten om deze fout niet te corrigeren.

De overige fouten en onzekerheden inzake beslag vloeien voort uit de reguliere controlewerkzaamheden.

Conclusie:

De geconstateerde onvolkomendheden (fouten en onzekerheden) blijven binnen de toleranties die gelden voor de getrouwheid van de verantwoordingsstaat.

5.16 Overzicht fouten en onzekerheden getrouwheid aangegane verplichtingen

Fouten en onzekerheden getrouwheid verantwoordingsstaat				
(Bedragen x € 1 miljoen)				
Jaar	2014		2013	
Omschrijving	Fouten	Onzekerheden	Fouten	Onzekerheden
Aangegane verplichtingen	0,1	-	-	-
Totaal (per saldo)	0,1	-		
Goedkeuringstoleranties	5,9	17,7		

Toelichting:

De fout inzake openstaande verplichtingen betreft een verplichting die in 2015 is aangegaan. Deze verplichting heeft echter betrekking op 2014.

Conclusie:

De geconstateerde onvolkomendheden (fouten en onzekerheden) blijven binnen de toleranties die gelden voor de getrouwheid van de aangegane verplichtingen.

5.17 Overzicht fouten en onzekerheden Rechtmatigheid

Fouten en onzekerheden rechtmatigheid				
(Bedragen x € 1 miljoen)				
Jaar	2014		2013	
Omschrijving	Onrechtmatigheden	Onzekerheden	Onrechtmatigheden	Onzekerheden
Personele uitgaven	0,0025	0,175	-	-
Inkopen en gerechtskosten	0,18	2,6	0,95	1,60
Naleving Aanbestedingswet- en regelgeving	0,60	-	0,80	-
Onverschuldigde betalingen	-	-	1,23	-
Reisdeclaraties gerechtskosten	-	-	-	0,10
Totaal (per saldo)	0,8	2,8	2,98	1,7
Goedkeuringstolerantie	6,9	20,6	6,6	19,9

Toelichting:

De fouten en onzekerheden inzake de personele uitgaven worden veroorzaakt door mutaties boven het maximum van de schaal van medewerkers.

De fouten inzake de naleving van aanbestedings wet- en regelgeving worden onder meer veroorzaakt door het ten onrechte niet uitvoeren van een meervoudige aanbesteding.

Conclusie:

De geconstateerde onvolkomendheden (fouten en onzekerheden) blijven binnen de toleranties die gelden voor de financiële rechtmatigheid.

5.18 Onderzoek naar de totstandkoming van de managementparagraaf

Onderdeel van de financiële verantwoording is de managementparagraaf. In de managementparagraaf rapporteert het OM over de volgende aspecten van de bedrijfsvoering:

- (Comptabele) rechtmatigheid en getrouwheid.
- Totstandkoming beleidsinformatie (separaat onderzoek).
- Financieel en materieel beheer.
- Overige aspecten van de bedrijfsvoering.

Wij hebben de ordelijke en controleerbare totstandkoming van de managementparagraaf vastgesteld. Wij hebben tevens vastgesteld dat de managementparagraaf verenigbaar is met onze observaties in het kader van de controle van de financiële verantwoording 2014 van het OM.

5.19 Verslaggevingsvoorschriften

De financiële verantwoording is opgesteld overeenkomstig de wettelijke verslaggevingsvoorschriften die daarvoor gelden, inclusief de voorgeschreven vormen en presentatievoorschriften zoals nader uitgewerkt in de Rijksbegrotingsvoorschriften 2015.

5.20 Overige OM gerelateerde onderwerpen

Light facturen

Light facturen worden 'closed loop' betaald zonder vooraf akkoord van een prestatieverklaarder of budgethouder. De procedure is dat de budgethouders en prestatiegevers maandelijks een lijst ontvangen met betaalde light facturen. Deze dienen door hen voor akkoord te worden ondertekend.

Op basis van deelwaarneming hebben wij vastgesteld dat deze lijsten door een bevoegde budgethouder zijn ondertekend. Aandachtspunt in 2015 is de Regeling Kasbeheer die op dit moment door het Ministerie van Financiën wordt aangepast. Het is van belang om mogelijke wijzigingen op het gebied van light regimes tijdig in de procedures van het OM te verwerken.

Betaalgedrag

In het kader van het tijdig betalen van facturen door de rijksoverheid rapporteert het OM maandelijks aan VenJ over de doorlooptijden van de ontvangen facturen tot aan de betaaldatum. De rijksbrede norm stelt dat gemiddeld 90% van de facturen binnen 30 dagen betaald moet worden. De gemiddelde doorlooptijd bedraagt bij het OM over 2014: 93% (inclusief 7% standaardcorrectie voor onder meer verkeerde datering / antidatering door leveranciers).

6 Overige Zaken

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden onze bevindingen en conclusies beschreven inzake een tweetal algemene zaken, te weten constatering ten aanzien van (het voorkomen van) fraude en constatering inzake onze onafhankelijkheid. Conform de accountancyregelgeving zijn wij verplicht om over deze zaken te rapporteren.

6.2 Voorkomen van fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het ontdekken van fraude ligt bij het management van het OM. Het College heeft vervolgens als taak om er op toe te zien dat het management de benodigde beheersmaatregelen heeft getroffen om de betrouwbaarheid van de financiële verantwoording te waarborgen.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid heeft het management onder meer de volgende beheersmaatregelen getroffen:

- Waarborgen binnen het werving- en selectieproces van nieuwe medewerkers (aanwezigheid verklaring omtrent het gedag en het afleggen van de eed of belofte).
- Aanwezigheid van regels op het gebied van Integriteit, waarbij het Bureau Integriteit OM een pro-actieve rol speelt bij het uitdragen van deze regels en het monitoren van integriteitsschendingen
- De aanwezigheid van vertrouwenspersonen welke speciale cursussen en trainingen hebben gevolgd.
- Periodieke beoordeling van nevenfuncties van OM medewerkers in relatie tot hun onafhankelijkheid.

Als accountant hebben wij de verantwoordelijkheid om risico's van fraude te herkennen, voor zover deze risico's kunnen leiden tot materiële fouten in de jaarrekening. Voorafgaand en tijdens de controle van de financiële verantwoording maken wij een risicoanalyse waarin mogelijke frauderisico's worden meegenomen. Tevens beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die zijn getroffen ter voorkoming van materiële fraudes. Onze controle is er echter niet specifiek op gericht om fraude te signaleren.

Wij hebben tijdens onze controle besprekingen gevoerd met het Bureau Integriteit OM en overige functionarissen over fraudebeheersing. Tevens hebben wij met de centrale leiding over frauderisico's binnen het OM gesproken. In deze gesprekken zijn geen concrete gevallen van fraude gemeld.

Tijdens onze controle van de jaarrekening van het OM over het jaar 2014 zijn ons geen aanwijzingen van fraude gebleken.

6.3 Onafhankelijkheid

Op grond van de van kracht zijnde verordeningen en regelgeving op het gebied van de accountancy zijn wij verplicht om onze onafhankelijkheid ten opzichte van het OM schriftelijk te bevestigen.

Binnen de ADR zijn diverse beheersmaatregelen getroffen om de onafhankelijkheid van onze organisatie en de medewerkers te waarborgen, waaronder:

- interne regels en procedures inzake onafhankelijkheid;
- jaarlijkse bevestiging van hun onafhankelijkheid door alle ADR medewerkers;
- interne en externe beoordelingen van de controledossiers.

Wij bevestigen dat we de onafhankelijkheidsvereisten hebben nageleefd en dat wij gedurende het controlejaar geen onafhankelijkheidsissues hebben geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat onze objectiviteit niet in het geding is geweest.

7 Ondertekening

Den Haag, 9 maart 2015

Projectleider ADR (accountantscontrole OM)

Persoonsgebonden
informatie

A large rectangular box with a black border, used to redact the signature of the Projectleider ADR (accountantscontrole OM).

Clustermanager ADR VenJ

Persoonsgebonden
informatie

A large rectangular box with a black border, used to redact the signature of the Clustermanager ADR VenJ.

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00

Bijlage: Samenvatting aanbevelingen en actiepunten aankomende periodeafsluiting Openbaar Ministerie

Samenvatting van aanbevelingen en actiepunten voor aankomende periodeafsluiting Openbaar Ministerie

Datum: 09-03-2015

H = Hoog
M = Midden
L = Laag

Verbeterpunten	Deels opgelost	Afgewikkelde punten	Financieel belang	Urgentie
Algemeen				
A. Algemene financieel beheer			M	M
	2014-13 Extern gefinancierde projecten volledig via de derdenrekeningen laten verlopen	2014-11 CBO t.o.v. begroting uitvoeren en CBO t.o.v. voorgaande periode verder aan scherpen		
		2014-12 Beginbalans sluit niet aan met de definitieve financiële verantwoording over 2013 voor wat betreft de openstaande verplichtingen		
		2014-14 Proces verder optimaliseren bij het invorderen van de personeelsvoorschotten		
		2013-25 Autorisatiescan procedure opstellen		
		2014-5 Tijdig invorderen debiteuren		

Verbeterpunten	Deels opgelost	Afgewikkelde punten	Financieel belang	Urgentie
<p>B. Het borgen van het personeelsproces</p> <p>2014-22 Managers binnen het OM voorlichten over de juiste toepassing van het ARAR bij het bevorderen van medewerkers boven het maximum van de schaal. (De ADR zal P-Direkt adviseren over een systeemtechnische oplossing).</p>		<p>2014-9 Protocol (instructie) voor interne controle UWV-WAZO opstellen</p> <p>2013-21 Verlofcontrole uniformeren (zie werkinstructie DP&O: verlofcontrole)</p> <p>2011-10 Completeren personeelsdossiers (actie afgerond, betreffen dossiers voor 2009)</p>	L	M
<p>C. Het borgen van het inkoopproces (inclusief activa)</p> <p>2013-30 Bruikleenregisters zichtbaar analyseren</p>	<p>2012-15 Alternatieve procedure parafen derden</p> <p>2014-10 Volledigheid inkoopdossiers</p>	<p>2013-31 Nieuwe afspraken verkeershandhavingsmiddelen maken (eigendom en onderhoud)</p> <p>2014-3 Herijking Verplichtingenproces</p> <p>2014-4 Ontbrekende contracten toevoegen aan Leonardo</p> <p>2014-16 Analyse Enkelvoudige aanbestede opdrachten (waarbij realisatie > €50.000) met nadruk op kwaliteit initiële raming en juistheid van de procedure</p> <p>2014-21 Extracomptabele Verplichtingen Team Verkeer in Leonardo vastleggen</p>	L	M

Verbeterpunten	Deels opgelost	Afgewikkelde punten	Financieel belang	Urgentie
<p>D. Het borgen van het betalingsproces waaronder factuurafhandeling</p> <p>2011-19 Kwaliteit uitvoering steekproeven verbeteren</p>		<p>2013-33 Juist gebruik kostensoorten</p> <p>2014-8 Juiste gebruik budgetcodes-kostenplaatsen</p> <p>2013-34 Risico's op dubbele betalingen terugdringen</p> <p>2014-18 Actualiseren handtekeningen-en parafenlijst kastelling</p> <p>2014-19 Nagaan oorzaak nietige verklaarde facturen (banken)</p> <p>2013-29 Zichtbare interne controle huisvestingsuitgaven RGD en ZM.</p> <p>2012-24 Eenduidig archiveren van prestatieverklaringen (vindt nu plaats in leonardo m.b.t. materiele posten, GK was al eenduidig, nl. archivering in strafdoossier)</p> <p>2014-2 Monitoren naleving procedure kastelling (monitoring vindt plaats via het balansdossier 4x per kwartaal)</p>	H	H
<p>E. Het borgen van het tussentijdse periode- en jaarafsluitingsproces</p>		<p>2014-1 Procesmatige verbeteringen periodeafsluiting</p> <p>2013-20 Oplossen diverse logistieke knelpunten in afsluitingsproces</p>	n.v.t.	n.v.t.

Verbeterpunten	Deels opgelost	Afgewikkelde punten	Financieel belang	Urgentie
<p>F. Voortgangsbewaking van in beslag genomen gelden</p> <p>2014-6 Aansluiting controleren en nieuwe format analyse beslag</p> <p>2014-20 Uitvoeren van de beslag analyses conform de gedeelde 'best practice'</p> <p>2014-23 Analyse / aanpassen werkafspraken (convenant) met DRZ in relatie tot verantwoordeden van opbrengsten uit beslag</p> <p>2014-24 Criteria CB ten aanzien van wanneer een administratief verschil tussen Leonardo en GPS / Compas is 'opgelost' nader formuleren</p>		<p>2013-32 Profijtrente op kwartaalbasis i.p.v. jaarbasis berekenen</p> <p>2014-7 Aanlevering analyses</p>	H	H

Financiële verantwoording 2014 Openbaar Ministerie

Saldibalans Openbaar Ministerie per 31-12-2014

SALDIBALANS	31-12-2014	31-12-2013
Debet		
1 Uitgaven ten laste van de begroting	556.304.243	623.679.757
3 Liquide middelen	39.867	36.823
6 Uitgaven buiten begrotingsverband	109.459	87.098
10 Extracomptabele vorderingen	116.243.618	4.897.825
12 Voorschotten	696.309	53.643.780
14A Tegenrekening openstaande verplichtingen	46.503.382	15.435.075
Totaal debet	719.896.877	697.780.358
Credit		
2 Ontvangsten ten gunste van de begroting	131.153.631	40.326.052
3A Liquide Middelen	206.498.758	299.033.631
7 Ontvangsten buiten begrotingsverband	218.801.179	284.443.995
10A Tegenrekening extracomptabele vorderingen	116.243.618	4.897.825
12A Tegenrekening voorschotten	696.309	53.643.780
14 Openstaande verplichtingen	46.503.382	15.435.075
Totaal credit	719.896.877	697.780.358

Toelichting op de saldibalans

De financiële verantwoording is opgesteld overeenkomstig de wettelijke verslaggevingsvoorschriften die daarvoor gelden (de Comptabiliteitswet 2001 en de daaruit voortvloeiende regelgeving)

De saldibalans heeft betrekking op bedrijf 581. Hieronder volgt een toelichting op de verschillende posten uit de saldibalans.

	31-12-2014	31-12-2013
Uitgaven ten laste van de begroting	556.304.243	623.679.757
De totaal uitgaven zijn afgenomen in 2014 tov 2013 door budgetoverhevelingen. Dit heeft voornamelijk betrekking op de programma-uitgaven mbt Verkeer (ruim 53mln naar NP en CJIB) en Afpakken (ongeveer 8mln naar NP). Overige laat zich verklaren door de stijging in taakstelling waardoor minder te besteden is.		
Liquide middelen	39.867	36.823
Geen bijzonderheden. Verschil uitgaven/ontvangsten en verrekeningen via RC met departement wijken of. Zie ook ontvangsten binnen begrotingsverband		
Uitgaven buiten begrotingsverband	109.459	87.098
De afname ten opzichte van 2013 mbt de tussenrekening is het gevolg van een geherstructureerde financiële administratie. De toename van de salarisvoorschotten laat zich verklaren door een specifiek aantal verrekeningen met personeel die buiten de P-portal heeft plaatsgevonden. Afrekening volgt in 2015.		
Extracomptabele vorderingen	116.243.618	4.897.825
Stijging is het gevolg van de intensivering op Afpakken. Vorderingen zijn gelden die nog ontvangen moeten worden vanuit ketenpartners die met name betrekking hebben op conservatoir IBG. De stijging laat zich verder verklaren door de gewijzigde boekingsgang m.b.t. schikkingen en transacties.		
Voorschotten	696.309	53.643.780
Door budgetoverheveling en wijziging in regelgeving V&J (bijdrage boekingen ipv voorschotbetaling binnen V&J) vinden er nagenoeg geen voorschot verstrekkingen meer plaats bij het OM.		
Tegenrekening openstaande verplichtingen	46.503.382	15.435.075
Zie toelichting punt 14		
Ontvangsten ten gunste van de begroting	131.153.631	40.326.052
Stijging is veroorzaakt door een hoger afpakresultaat. Gaat groeien conform doelstelling naar structureel 100mln. Door wijziging bij het boeken van schikkingen en transacties, universaliteitsbeginsel ipv voorzichtigheidsprincipe, is er incidenteel 56mln extra geboekt bovenop de regulier te verwachten ontvangsten.		
Liquide middelen	206.498.758	299.033.631
Zie toelichting punt 3		
Ontvangsten buiten begrotingsverband	218.801.179	284.443.995
De daling per saldo is veroorzaakt door de wijziging zoals genoemd punt 3. Profijtrente is de vergoeding t/m 2012 ontvangen. 2013 en 2014 dienen nog ontvangen te worden vanuit MINFIN.		

Tegenrekening extracomptabele vorderingen	116.243.618	4.897.825
Zie toelichting punt 10		
Tegenrekening voorschotten	696.309	53.643.780
Zie toelichting punt 12		
Openstaande verplichtingen	46.503.382	15.435.075

Verplichtingen op programmagelden verkeer werden in voorgaande jaren extra comptabel bijgehouden en zijn op advies van de ADR na Q3 2014 vastgelegd in Leonardo

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en bestuurlijke verplichtingen

Schikkingen en transacties van het Openbaar Ministerie worden met ingang van het boekjaar 2014 direct verantwoord in de middelen op het moment van ontvangst van het kasbedrag. Mocht in de toekomst blijken dat ofwel in het kader van een artikel 12-procedure het OM over zal moeten gaan tot vervolgen en dat de transactie of schikking terugbetaald moet worden, ofwel naar de mening van het OM voldoende vaststaat dat in rechte afdwingbare rechten van derden voorgaan, zal OM het betreffende bedrag onverwijld terugbetalen. Op 31 december 2014 bedroeg het maximale risico van terugbetalen van schikkingen en transacties een bedrag van € 150,1 mln.

9-3-15
 Auditdienst Rijk
 Ministerie van Financiën

Verantwoordingsstaat Openbaar Ministerie 2014

Nadere toelichting van uitgaven en ontvangsten binnen de begroting

Uitgavenartikel bedrijf 581	2014	2013
	Realisatie	Realisatie
Eigen personeel	335.554.192	351.342.498
Inhuur extern	26.596.990	23.543.448
Overig personeel	2.699.529	2.136.960
Materieel ICT	12.250.601	40.833.170
Materieel SSO	30.375.234	55.626.692
Materieel Overige	74.998.828	104.200.920
1. Totaal personeel en materieel	482.475.374	577.683.688
Domeinen	12.753.510	12.818.760
2. Totaal bijdrage agentschappen	12.753.510	12.818.760
Gerechtskosten	33.359.858	33.177.309
Verkeershandhaving OM	25.484.337	
Afpakken	2.231.164	
3. Totaal opdrachten	61.075.359	33.177.309
Totaal	556.304.243	623.679.757

Ontvangstenartikelen bedrijf 581	2014	2013
	Realisatie	Realisatie
4. Afpakken	114.867.210	28.397.757
5. Domeinen		
6. Opdrachten	39.392	
7. Personeel en materieel	16.247.029	11.928.295
Totaal	131.153.631	40.326.052

Toelichting op de verantwoordingsstaat

Deze verantwoordingsstaat betreft alleen het OM. Hierin zijn het afpakresultaat die worden geboekt door het CJIB en Domeinen niet meegenomen.

Uitgaven

1. Totaal personeel en materieel	482.475.374	577.683.688
---	--------------------	--------------------

Afname t.o.v. 2013 is het gevolg van de bezuinigingen en de doorvertaling hiervan in het budget voor het OM voor 2014. Daarnaast is er een ontvlechting geweest van ruim € 30 mln. naar het begrotingsartikel verkeershandhaving OM en € 2 mln. naar het begrotingsartikel Afpakken.

2. Totaal bijdrage agentschappen	12.753.510	12.818.760
---	-------------------	-------------------

Uitgaven is conform begroting

3. Totaal opdrachten	61.075.359	33.177.309
-----------------------------	-------------------	-------------------

Gerechtskosten kunnen weinig beïnvloeden, tariefstelling volgens wet/regelgeving zonder adequate compensatie, door de in 2013 nieuwe regelgeving zien we geen afname van de kosten. Dit jaar zijn we wel voor 4 mln. incidenteel gecompenseerd. M.b.t. verkeer is er minder uitgeput door een vertraging in de aanbestedingsprocedure. Het budget van het programma afpakken is volledig uitgeput.

Ontvangsten

4. Afpakken	114.867.210	28.397.757
Toename als gevolg van toename van het afpakresultaat		

5. Domeinen		0
Geen bijzonderheden		

6. Opdrachten	39.392	0
Geen bijzonderheden		

7. Ontvangsten personeel en materieel	16.247.029	11.928.295
--	-------------------	-------------------

Er heeft een ontvangst plaatsgevonden van 6mln vanuit de NP

Nadere toelichting Afpakresultaat

Op de balans van het OM zijn alleen de inkomsten en uitgaven die middels het bedrijf 581 in Leonardo zijn geboekt. Buiten bedrijf 581 worden ook afpakontvangsten gerealiseerd door het CJIB, zijnde een dienstonderdeel van V&J, en Domeinen, zijnde een dienstonderdeel van Ministerie van Financiën.

De ontvangsten / opbrengsten van deze diensten blijken niet uit de balans van het OM, maar behoren wel tot het afpakresultaat waarvoor het OM verantwoordelijk is.

- Het CJIB heeft € 21.104.555,- ontvangsten in ontnemingszaken gerealiseerd. Dit zijn inkomsten voortkomend uit, namens het OM, geïnde ontnemingsvorderingen bij derden.
- Op basis van artikel 16 van het besluit 'inbeslaggenomen voorwerpen' moeten ook de opbrengsten bij Domeinen i.v.m. de verkoop van de voorwerpen die op grond van artikel 94 Sv in beslag zijn genomen, verantwoord worden in de financiële verantwoording van het OM / VenJ. DRZ heeft hier volgens de opgave van de accountant in 2014 een bedrag van ad € 2.215.000,- op gerealiseerd.

Voor akkoord:
namens het College van procureurs-generaal

Persoonsgebonden
informatie

H.J. Bolhaar, voorzitter

9-3-15
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Openbaar Ministerie

College van procureurs-generaal

Voorzitter

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Auditdienst Rijk

Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Bezoekadres:

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 (0)88 699 1100
Telefax +31 (0)88 699 0165

Persoonsgebonden
informatie

Onderdeel	Parket-Generaal
Contactpersoon	
Doorkiesnummer(s)	
Datum	9 maart 2015
Ons kenmerk	PaG/B&B/17221
Onderwerp	Bevestigingsbrief bij de financiële verantwoording OM 2014

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

Persoonsgebonden
informatie

Geachte

Deze bevestigingsbrief bij de financiële verantwoording wordt afgegeven in
samenhang met uw controle van de financiële verantwoording over 2014 van het
Openbare Ministerie (het OM). De controle is gericht op het geven van een oordeel of
de financiële verantwoording van het OM per 31 december 2014 is opgesteld, in alle
van materieel belang zijnde aspecten, in overeenstemming met de verslaggeving
voorschriften die zijn opgenomen in de Comptabiliteitswet 2001 en de daaruit
voortvloeiende regelgeving. (hierna: de verslaggeving instructies).

Om adequate informatie te verkrijgen, hebben wij, voor zover wij dat noodzakelijk en
relevant achten, navraag gedaan bij de leidinggevenden en medewerkers van het OM
met relevante kennis en ervaring.

Dienovereenkomstig bevestigen wij dat wij onze verantwoordelijkheid erkennen voor
een zodanige interne beheersing als wij noodzakelijk achten om het opmaken van de
financiële verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang
als gevolg van fraude of fouten. Wij erkennen met namen onze verantwoordelijkheid
voor het opzetten, implementeren en onderhouden van de Interne beheersing gericht
op het voorkomen en ontdekken van gevallen van fraude en onjuistheden.

9-3-15
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Verder, bevestigen wij naar ons beste weten en onze beste overtuigingen het volgende:

Financiële verantwoording:

1. Wij hebben vragen om inlichtingen gesteld bij anderen die een bijdrage leveren aan het opmaken en de presentatie van de financiële verantwoording en de daarin opgenomen bewerkingen, waaronder individuen die specialistische kennis bezitten met betrekking tot aangelegenheden waarover schriftelijke bevestigingen worden gevraagd, die wij passend achten om in staat te zijn de gevraagde schriftelijke bevestigingen te kunnen verstrekken. Tot deze personen behoren medewerkers van het Parket-Generaal en DVOM.
2. Wij zijn onze verantwoordelijkheden nagekomen, zoals uiteengezet in de opdrachtbevestiging d.d. 8 september 2014. De financiële verantwoording geeft de uitkomsten van de begrotingsuitvoeringen getrouw weer in overeenstemming met de verslaggeving voorschriften die zijn opgenomen in de comptabiliteitswet 2001 en de daaruit voortvloeiende regelgeving.
3. Alle transacties zijn geboekt in financiële administratie en zijn weergegeven in de financiële verantwoording.
4. Eventuele tekortkomingen ten aanzien van de naleving van de eis van getrouwheid en comptabele rechtmatigheid¹ die de rapporteringtoleranties overschrijden, zijn in de managementparagraaf vermeld.
5. De waarderingsmethoden en significante veronderstellingen die zijn gehanteerd bij het maken van schattingen ten aanzien van de profijtrente en verplichtingen, zijn redelijk.
6. De in de toelichting op de saldibalans vermelde correcties op de beginstand openstaande verplichtingen, is op juiste wijze bepaald, verwerkt en toegelicht.
7. Alle vaste activa, zoals activa opgenomen in het bruikleenregister en de verkeershandhavingsmiddelen, zijn op een juiste wijze geïdentificeerd en in de administratie opgenomen.

¹ Comptabele rechtmatigheid houdt in dat de financiële transacties waarvan de uitkomsten in de financiële verantwoording dienen te worden verantwoord in overeenstemming zijn met de begrotingswetten en met de internationale regelgeving, Nederlandse wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriele regelingen opgenomen bepalingen die de uitkomsten van de financiële transacties beïnvloeden.

8. Alle gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan na de balansdatum van de financiële verantwoording en waarvoor op basis van de verslaggeving instructies een aanpassing of toelichting is vereist, zijn aangepast of toegelicht.
9. De invloeden van niet-gecorrigeerde afwijkingen, afzonderlijk of geaggregeerd, zijn niet van materieel belang voor de financiële verantwoording als geheel.

Aan u versterkte informatie

10. Wij hebben u:

- Alle informatie verschat die relevant is voor het opmaken van de financiële verantwoording, waaronder inzage gegeven in de gehele administratie, de daaraan ten grondslag liggende gegevens, alle voor de financiële verantwoording van belang zijnde bevindingen betreffende de integriteit van het financiële systeem Leonardo en alle notulen van de relevante overlegorganen;
- Op uw verzoek, aanvullende informatie verstrekt, voor uw controlewerkzaamheden; en
- Onbeperkte toegang verschaft tot personen van onze organisatie die relevant zijn voor uw controle van de financiële verantwoording.

11. Wij hebben u op de hoogte gesteld van;

- De resultaten van onze inschatting van het risico dat de financiële verantwoording afwijkingen van materieel belang zou kunnen bevatten als gevolg van fraude.
- Het feit dat ons geen voorvallen van fraude of vermoede fraude bekend zijn, die op het OM van invloed zijn en waarbij betrokken zijn:
  - Het management;
  - Werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing; of
  - Anderen, in het geval dat de fraude een effect zou kunnen hebben dat van materieel belang is voor financiële verantwoording.

9-3-15

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

- Het feit dat er geen aantijgingen van fraude of vermoede fraude die van invloed zijn op de financiële verantwoording van het OM die ons bekend zijn door mededelingen van werknemers, voormalige werknemers, analisten, regelgevende instanties of anderen.
12. Wij hebben u inlichtingen verstrekt omtrent alle bekende gevallen of vermoedens van het niet- naleven van wet- en regelgeving, waarmee bij het opmaken van de financiële verantwoording rekening moet worden gehouden. Verder hebben wij alle bekende actuele of mogelijke rechtszaken en claims waarvan de effecten moeten worden overwogen bij het opmaken van de financiële verantwoording, aan u bekendgemaakt, alsmede verwerkt en toegelicht in de financiële verantwoording in overeenstemming met de verslaggeving instructies.
13. Behalve zoals al aan u schriftelijk toegelicht, is er geen correspondentie van regelgevende instanties, overheidsinstanties, belastingautoriteiten, werknemers of anderen met betrekking tot onderzoeken of aantijgingen van niet naleven van wet- en regelgeving, leemtes in financiële verslaggeving praktijken of andere zaken die een materiële nadelige invloed kunnen hebben op de financiële verantwoording.
14. Er zijn geen:
- Andere verplichtingen die verwerkt moeten worden en geen andere niet in de balans opgenomen activa of verplichtingen waarvan vereist is dat zij toegelicht worden in de financiële verantwoording in overeenstemming met de verslaggeving instructie, inclusief verplichtingen of niet in de balans opgenomen verplichtingen die voortvloeien uit illegale of mogelijk illegale handelingen, of
  - Andere milieuzaken die invloed kunnen hebben op de financiële verantwoording.
15. Wij hebben de bij ons bekende informatie met betrekking tot de identificatie van verbonden partijen en aangaande transacties met deze partijen, volledig aan u verstrekt. De relaties en transacties met verbonden partijen, volledig aan u verstrekt.

De relaties en transacties met verbonden partijen zijn op passende wijze in de financiële verantwoording verwerkt en toegelicht in overeenstemming met de verslaggeving instructies.

Met vriendelijke groet,

Het College van procureurs-generaal,

Persoonsgebonden informatie

9-3-15

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Managementparagraaf Openbaar Ministerie 2014

Als onderdeel van de verantwoording over 2014 legt het College van procureurs-Generaal niet alleen verantwoording af over de gerealiseerde doelstellingen en het financieel resultaat, maar ook – door middel van de managementparagraaf – over de bedrijfsvoering. Er zijn vier aspecten waarover in de managementparagraaf wordt gerapporteerd:

1. (comptabele) rechtmatigheid en getrouwheid;
2. totstandkoming beleidsinformatie;
3. financieel en materieelbeheer.
4. overige aspecten van de bedrijfsvoering

Hieronder wordt op de belangrijkste aandachtsgebieden van deze vier aspecten ingegaan. Een gedetailleerd overzicht van de verschillende elementen van de bedrijfsvoering is terug te vinden in de checklist bedrijfsvoering (zie bijlage).

1. *Comptabele rechtmatigheid en getrouwheid*

De verantwoording is in overeenstemming met de begrotingswetten, de Europese regelgeving, Nederlandse wetten, algemene maatregelen van bestuur en in ministeriële regelingen opgenomen bepalingen. Voor de bepaling van fouten en onzekerheden is de rijks brede normering toegepast.

In de verantwoording voorkomende fouten en onzekerheden in de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten zijn binnen de interdepartementaal overeengekomen (artikel)toleranties gebleven.

2. *Totstandkoming beleidsinformatie.*

Het afgelopen jaar zijn met ketenpartners zoals de Nationale Politie en de Rechtspraak, maar ook met het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) stappen gezet om de afstemming en de onderlinge consistentie van de totstandkoming van informatie te verbeteren. Met ketenpartners, WODC en CBS zijn nieuwe afspraken gemaakt over een aantal belangrijke definities en telmethoden, bijvoorbeeld over standaardzaken, behandelingen op zitting en doorlooptijden. Bovenstaande maatregelen zorgen voor een beter maar vooral consistent inzicht in de (keten)prestaties op landelijk en regionaal niveau en voor een betere afstemming tussen de ketenpartners.

Een andere verbeteractiviteit is dat de Politie en het OM nu werken met BOSZ (Beter Opsporing door Sturing op Zaken). Dit 'zicht op zakensysteem' geeft inzicht in het aantal en soorten onderhanden zaken en verbetert de cijfermatige aansluiting tussen de uitstroom bij Politie en de instroom bij het OM. Politie en OM kunnen zo op de in-, door- en uitstroom van zaken sturen. In 2013 was dit systeem al op alle ZSM-locaties geïmplementeerd. In 2014 is BOSZ ook beschikbaar bij de arrondissementsparketten. Aan het einde van 2014 is tevens een managementinformatiemodule beschikbaar gekomen.

In 2014 is verder hard gewerkt om de totstandkoming van de informatievoorziening te laten voldoen aan de aspecten ordelijkheid, controleerbaarheid en deugdelijkheid. Wat betreft de automatisering van de beleidsinformatie zijn stappen gezet in het door-ontwikkelen van het datawarehouse systeem

9-3-15
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Phoenix. In mei 2013 is een EDP audit uitgevoerd waarin een nulmeting is gedaan naar de betrouwbaarheid van de dataoverdracht uit bronsystemen naar Phoenix. Hoofdconclusie uit dit onderzoek is dat het controlemodel een goede basis is om in continuïteit de betrouwbare overdracht van gegevens vanuit de onderzochte drie bronsystemen (GPS, RAL, AMBER) aan te tonen. Het systeem nadert nu zijn voltooiing en de migratie van het oude naar het nieuwe systeem is in volle gang. Het OM verwacht dat per 1 maart 2015 de "oude" MI-systemen niet meer benaderbaar zijn voor de gebruikers.

In aanvulling op de hierboven beschreven ontwikkelingen is een zogenaamde *Fact Factory* gepositioneerd binnen het OM. De aandacht van deze afdeling, in zijn volle omvang operationeel sinds 1 januari 2014, is gericht op betrouwbare data-aggregatie van transactionele activiteiten (productie, prestaties, geld en mensen) van het OM en dient het topmanagement van analyses op basis van gevalideerde en consistente informatie.

3. *Financieel beheer en materieel beheer*

Het OM is aangesloten op de brede departementale aanpak van periodieke afsluitingen en het proces van het opstellen van een balansdossier. De interne controles zijn zodanig ingericht dat tijdig inzicht wordt verkregen in urgente knelpunten. De financiële administratie wordt maandelijks zowel technisch als kwalitatief afgesloten. Dit betekent dat er elke maand een balansdossier wordt opgesteld. Het balansdossier bevat de aansluitingen en analyses van de balansposten en de uitgaven- en ontvangstenrekeningen. Na afsluitingen van elk kwartaal (per 31/3, per 30/6, per 30/9 en per 31/12) is het balansdossier onderzocht door de ADR. De uitkomsten van de tussentijdse afsluitingen wezen uit dat het financieel beheer bij het OM op orde is. Door de strakke en (verscherpte) interne sturing is ervoor gezorgd dat de fouten en onzekerheden in de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten binnen de interdepartementaal overeengekomen (artikel)toleranties zijn gebleven.

In 2013 heeft het OM gemiddeld al 90% van de facturen tijdig (binnen de 30 dagen) betaald. Dit was (inclusief 7% correctie) en zat hiermee op de rijks brede norm van 90 %. Over 2014 heeft zich een verdere verbetering voorgedaan en het percentage van de tijdig betaalde facturen is over 2014 gestegen naar 94%.

De frequentie waarop nieuwe (departementale) regelgeving en kaders van kracht worden en de mate waarop het OM zich hierop kan (in)richten, vormt voor de organisatie een risico om het financieel beheer duurzaam op orde te krijgen. Dit geldt zowel voor de financiële kaderstelling als voor de andere PIOFAH domeinen. De 'lenigheid' van de organisatie staat door de samenvoeging en de taakstelling onder druk. Hierdoor is het van belang dat nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving gedoseerd beschikbaar komt en hierdoor de organisatie in staat wordt gesteld dit in te kunnen voeren. Idealiter zou op één moment in het jaar (nieuwe) regelgeving en/of kaders beschikbaar worden gesteld, bij voorkeur wanneer de Kaderbrief vanuit het departement aan het OM wordt verstuurd. Het OM kan vervolgens in het Jaarplan aangeven of het kan voldoen aan deze kaders en of risico's worden voorzien.

4. *Overige aspecten Bedrijfsvoering*

DP&O en het OM hebben in 2014 een 100% controle uitgevoerd op de aanwezigheid van de juiste Verklaring van Geen Bezwaar (VGB) bij de medewerkers met een vertrouwensfunctie van het OM. Naar verwachting is het OM in maart 2015 volledig op orde wat betreft de vertrouwensfuncties.

9-3-15
Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Daarnaast is er in 2014 een hernieuwde lijst van vertrouwensfuncties vastgesteld. Voor de medewerkers die op basis van de hernieuwde lijst tot de categorie vertrouwensfunctie behoren, zijn alle aanvragen voor een VGB opgestart bij de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst. De 100% controle op de vertrouwensfuncties heeft tot verbetering van het Personeelsbeheer geleid. De controle is conform afspraken verlopen. Om het proces structureel te borgen en risico's t.a.v. ontbrekende VGB's te beheersen zijn procesbeschrijvingen en werkinstructies aangepast. Met betrekking tot het aanvragen van een VGB bij een nieuwe aanstelling werkt het OM conform de procesbeschrijving die is vastgesteld door het departement. De procesbeschrijving is digitaal beschikbaar.

Op het gebied van personeelsbeheer zijn de geregistreerde functioneringsgesprekken een blijvend aandachtspunt. Ten opzichte van 2013 (36%) is weliswaar een geringe verbetering zichtbaar, echter nog steeds lager dan het gewenste niveau. In 2014 zijn 42,6% van de P-gesprekken geregistreerd in de P-portal. Het in werkelijkheid gehouden percentage functioneringsgesprekken licht hoger. De aandacht hiervoor in de ruitgesprekken heeft het percentage nog onvoldoende beïnvloed. Op de afronding van de administratieve vastlegging van de functioneringsgesprekken in de P-portal wordt in 2015 strakker gestuurd. Het monitoren wordt onderdeel van het nieuwe basiscontrolplan en wordt tevens opgenomen in de periodeafsluitingen 2015. Daarnaast zal dit onderwerp in 2015 nog meer aandacht krijgen in de planning- en controlgesprekken. In tijden van reorganisatie en transitie is dit van groot belang

Uit interne controle is gebleken dat de grondslagen voor het toekennen van een periodiek boven de maximale schaal niet in alle gevallen juist wordt toegepast. Uit nadere analyse is geconstateerd dat bij het toekenningsproces in de P-Portal de grondslagen (zijnde art. 8, 14 of 22) niet blijkt. Dit heeft tot gevolg dat de manager onbewust een verkeerde grondslag hanteert. Het toegekende bedrag dat wordt toegekend is juist. Het financiële risico is nihil/beperkt. Dit probleem is al eerder geconstateerd en via DP&O is een verzoek ingediend om de P-portal op dit punt aan te passen, nl. de artikelen zichtbaar te maken voor de manager. Dit is tot op heden nog niet gebeurd. De omvang van de stroom binnen het OM betreft 126 medewerkers (+/- € 175.000) over 2014 die een periodiek boven de maximale schaal hebben. In het eerste kwartaal van 2015 zullen aanvullende acties worden uitgezet op 89 medewerkers om zodoende het personeelsbeheer op dit punt op orde te krijgen. Bij de komende controles zal worden vastgesteld of de onderbouwing voor het toekennen van een extra periodiek boven de maximale schaal in de vorm van een functioneringsverslag in het personeelsdossier aanwezig is. Zie hiervoor de registratie functioneringsgesprekken.

g haant
16 februari 2015

Persoonsgebonden informatie

Voorzitter van het College van procureurs-generaal

g-3-15
Auditdienst
Ministerie van Financien

